

יצחק רבין

[ציוני דרך ביוגרפיים | 1922-1995]

ילדות ומשפחה

יצחק רבין עם אמו רוזה ואחותו רחל, 1927

יצחק רבין נולד ב-1 במרס 1922, בירושלים. הוריו, נחמיה ורוזה היו חלוצים שעלו לארץ ישראל מרוסיה. בשנת 1923 המשפחה עברה לתל אביב, ובשנת 1925 נולדה אחותו, רחל. הוריו עסקו רבות בפעילות התנדבותית וציבורית. אמו חלתה במחלה קשה, וכשהיה בן 15, נפטרה. יצחק למד בבית הספר בית החינוך לילדי עובדים בתל אביב. בית הספר הזה הדגיש את אהבת הארץ ואת אהבת האדמה והחקלאות, והילדים חונכו לערכים של אחריות, של שותפות ושל איכפתיות לחיי החברה. לאחר סיום לימודיו בבית חינוך למד יצחק בבית ספר בקיבוץ גבעת השלושה, ומשם עבר לבית הספר "כדורי" שבעמק יזרעאל, לרגלי הר התבור. בבית הספר הזה הודגשו ערכים של עצמאות, של אמת ושל כבוד.

עם אביו נחמיה ואחותו רחל, 1940

ההגנה והפלמ"ח

בזמן לימודיו ב"כדורי" הצטרף יצחק רבין לארגון ה"הגנה". תפקידו של הארגון היה להגן על היישוב היהודי בארץ מפני התנכלויות של הערבים. את לימודיו ב"כדורי" סיים בהצטיינות. מנהל בית הספר סייע לו לקבל מלגה ללימודי הנדסה באוניברסיטה בארצות הברית, אך יצחק רבין סירב לקבל את המלגה שהוצעה לו, וטען שבעת מלחמה - מלחמת העולם השנייה - אין זה מן הראוי שיעזוב את הארץ. אחרי שוויתר על לימודים בחוץ לארץ כדי להתגייס להגנת הארץ, הצטרף רבין בן ה-19 לפלמ"ח (פלוגות מחץ, כוח הקבע המגויס של ארגון ה"הגנה"), התקדם בשירותו ומונה למפקד. באותה התקופה גובשה תפיסת הלחימה המיוחדת של הפלמ"ח, שהעדיפה יוזמה, מקוריות וחשיבה עצמאית על פני שגרת אימונים מסודרת.

עם מפקד הפלמ"ח, יגאל אלון

עם בן גוריון ואחרים בסיומה של מלחמת העצמאות

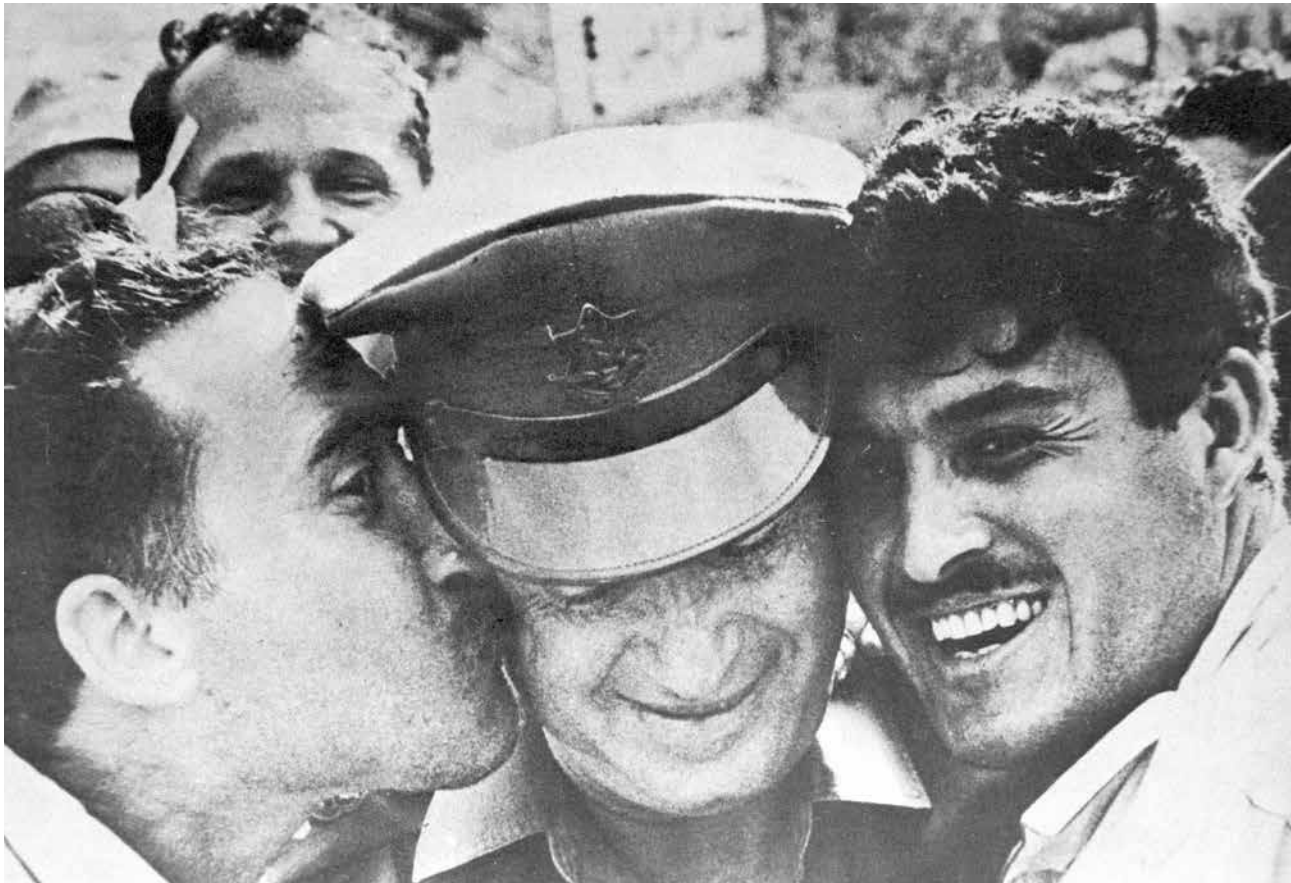
מלחמת העצמאות

בכ"ט בנובמבר 1947 החליטה עצרת האו"ם על חלוקת הארץ ועל הקמת שתי מדינות: מדינה יהודית ומדינה ערבית. למחרת ההחלטה פתחו הערבים במלחמה כדי למנוע את הקמת המדינה היהודית. הפלמ"ח הקים את חטיבת "הראל" ויצחק רבין היה למפקדה. ירושלים הייתה במצור ועל יצחק רבין ועל חייליו הוטל להבטיח את שלומן של השיירות שהביאו אליה נשק, מצרכי מזון ותרופות. הקרבות היו קשים מאוד, ורבים מחבריו של יצחק רבין נפלו בקרב.

בזמן המלחמה נישא יצחק רבין ללאה שלוסברג. לזוג נולדו שני ילדים: דליה ויובל. אחרי מלחמת העצמאות, עם הקמת צה"ל, המשיך יצחק רבין לשרת בצבא עוד שנים רבות והתקדם לתפקידי פיקוד בכירים.

רמטכ"ל במלחמת ששת הימים

בשנת 1963 מונה יצחק רבין לרמטכ"ל. הוא פעל רבות כדי לחזק את כוחו של הצבא וכדי להכין אותו בצורה הטובה ביותר לסכנה של מלחמה. ב-5 ביוני 1967, פרצה מלחמת בזק בין ישראל לבין מצרים, סוריה וירדן, שנמשכה עד 11 ביוני 1967. בזכות יכולתו של צה"ל הושג הניצחון הגדול של ישראל במלחמת ששת הימים. צה"ל כבש את ירושלים המזרחית, את הגדה המערבית, את רמת הגולן ואת סיני.

עם אזרחים ליד הכותל המערבי, יוני 1967

רמטכ"ל צה"ל במהלך מנוחה
בתרגיל בדרום

מאיש צבא למדינאי

בתחילת 1968, לאחר 27 שנות שירות צבאי, פרש יצחק רבין מצה"ל והתמנה לתפקידו החדש - שגריר ישראל בארה"ב. בתפקיד זה כיהן חמש שנים וחזר לארץ בשנת 1973, השנה בה פרצה מלחמת יום הכיפורים. במלחמה הקשה נפלו 2,297 חיילים. אחרי המלחמה, התעוררה תסיסה בארץ נגד הממשלה, בגלל מחדלה בהכנת הצבא למלחמה. ראש הממשלה גולדה מאיר התפטרה מתפקידה. לאחר התפטרותה, בחרה מפלגת העבודה ביצחק רבין לעמוד בראש המפלגה במקומה. רבין כיהן כראש ממשלה בשנים 1974-1977. הישגיו הבולטים בקדנציה זו היו שיקום צה"ל וכלכלת ישראל לאחר משבר מלחמת יום הכיפורים; חתימת הסכם הביניים עם מצרים, שהיווה נדבך להסכם השלום שנחתם מאוחר יותר; והמבצע המזהיר באנטבה לשחרור החטופים הישראלים. בבחירות של 1977 ניצחה מפלגת הליכוד, ויצחק רבין, חבר מפלגת העבודה, המשיך לשמש כחבר כנסת. בשנת 1984 הוקמה ממשלת אחדות משותפת לליכוד ולעבודה, והוא מונה לשר ביטחון. האינתיפאדה, התקוממות הפלסטינים בשטחים, פרצה בשנת 1987. חיילי צה"ל נאלצו להילחם באזרחים. תחילה סברו גם הישראלים וגם הפלסטינים, כי ההתקוממות תהיה קצרת מועד, אך לא כך היה. יצחק רבין הורה לחיילי צה"ל לפעול בתקיפות נגד התקפות הפלסטינים. בה בעת ראה באינתיפאדה שיעור חשוב בדבר מגבלות כוחה של ישראל ובדבר ההכרח בתהליך מדיני, שישים קץ לסכסוך הדמים.

שגריר ישראל בושינגטון, יוני 1970

ראש ממשלת ישראל, יצחק רבין,
בראיון בארה"ב, 1975

על שפת הכנרת עם חוסיין מלך ירדן, 1994

שוב ראש ממשלה - המטרה: סדר לאומי חדש

בשנת 1992 ניצחה מפלגת העבודה בבחירות, ויצחק רבין נבחר לראשות הממשלה. ממשלתו שמה לה למטרה להביא שלום ולשנות את סדר העדיפויות הלאומי. שנה לאחר מכן, נחתם הסכם העקרונות בין מדינת ישראל לבין ארגון הטרור אש"ף, כנציגים של הפלסטינים. רבין אישר את צירופו של אש"ף כצד להסכם רק לאחר מכתב התחייבות מיאסר ערפאת על הכרת אש"ף במדינת ישראל והסתלקותו מדרך הטרור. ההסכם הניח את היסוד להסדר קבע, שיכלול הקמת ישות לאומית פלסטינית לצד ישראל, והעניק לפלסטינים שלטון עצמי (אוטונומיה) לחמש שנים.

בצד השמחה והתרוממות הרוח עורר ההסכם גם חרדות מפני הסכנות הטמונות בו וחידד את המחלוקת בין תומכי המהלך לבין מתנגדיו. פייגועי התאבדות חוזרים ונשנים של מתנגדי ההסכם הפלסטיניים, שפגעו באזרחים חפים מפשע במרכזי הערים הגדולות בארץ, פגעו קשה בתקווה כי עידן של פריחה ושגשוג נפתח לאזור כולו.

עם חתימת ההסכם עם הפלסטינים, בשלו התנאים להסכם שלום היסטורי עם ירדן. ב-26 באוקטובר 1994, נחתם ההסכם בערבה ונקבעו סופית הגבולות בין שתי המדינות. חודשיים לאחר מכן קיבל רבין, יחד עם שמעון פרס ויאסר ערפאת, את פרס נובל לשלום. קבלת הפרס סימלה הערכה וכבוד מצד אומות העולם לפורצי הדרך לשלום, והיתה ביטוי של עידוד ותקווה כי ימשיכו בדרכם ויביאו את המהלך הקשה לכלל סיום.

אלא שהטרור נמשך. ההפגנות נגד המהלך הלכו והתרבו. בצד המחאה המתבקשת, הלגיטימית והדמוקרטית נחצו קווים אדומים, והמחאה גלשה לעיתים להסתה אישית פרועה.

דמו של ראש הממשלה הותר.

הרצח

במוצאי שבת, ב-4 בנובמבר 1995, י"ב בחשוון תשנ"ו, נערכה עצרת גדולה בכיכר מלכי ישראל בתל אביב. ניתן לה השם "כך לשלום - לא ללוימות!". בעצרת ביקשו ישראלים רבים להביע את תמיכתם במדיניות הממשלה ולעודד את תהליך השלום. בסוף העצרת ירה מתנקש יהודי בשם יגאל עמיר שלושה כדורים בגבו של ראש הממשלה, יצחק רבין, ורצח אותו. תדהמה גדולה ואבל כבד ירדו על ישראל. ילדים ובני נוער התאספו בכיכרות וברחובות כדי להביע את אבלם. ללוויה הממלכתית של יצחק רבין, שהתקיימה בהר-הרצל בירושלים, הגיעו מנהיגים מכל קצווי תבל ונשאו דברים לזכרו.

גלעדים מאולתרים ונרות זיכרון בכיכר מלכי ישראל, נובמבר 1995